

PACIOLI

De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen

De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 februari 2009. Ze is in werking getreden op 1 april 2009.

De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen heft de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord op – die werd aangenomen als gevolg van het faillissement van Forges de Clabecq en sinds het dossier-Sabena werd beschouwd als de voorbode van het faillissement. Deze nieuwe wet brengt verscheidene nieuwigheden en veranderingen mee, waarop ondernemingen in moeilijkheden en beroepsbeoefenaars allang zaten te wachten. De bedoeling van dit artikel bestaat erin, zonder exhaustief te willen zijn, de hoofdlijnen van deze nieuwe regelgeving te onderstrepen.

De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen is erop gericht om een preventieve procedure op te starten die ondernemingen, die gesaneerd kunnen worden, de mogelijkheid geeft om zich voldoende tijdig onder de bescherming van de wet te plaatsen, om zo respijt te bekomen om het herstel van hun zakelijke activiteiten uit te werken en in praktijk om te zetten. Deze doelstelling zal enkel echt kunnen worden verwezenlijkt voor zover het aangeboden juridisch instrumentarium door de ondernemingen en hun raadgevers gekend is, de kostprijs van de procedure gematigd is, de bedrijfsleider zijn bestuursbevoegdheid behoudt, de rechten van de schuldeisers niet in onredelijke mate worden aangetast en, wat essentieel is, de invoering van zulk

een procedure door de economische partners van de schuldenaar niet steevast wordt waargenomen als iets negatiefs.

Toepassingsgebied en gegevensverzameling

De nieuwe wet is van toepassing op kooplieden-natuurlijke personen, handelsvennootschappen, landbouwvennootschappen evenals burgerlijke vennootschappen met handelsvorm, maar niet op beoefenaars van een vrij beroep.

De wet herneemt voor het grootste deel de regels die al van toepassing zijn op de gegevensverzameling (de «knipperlichten») en op de kamers voor handelonderzoek.

De wet bepaalt dat de koopman vanaf nu persoonlijk voor de kamer voor handelonderzoek zal verschijnen, eventueel bijgestaan door personen van zijn keuze, en dat de rechter zich ter plaatse kan

INHOUD

- **De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen** **1**
- **De federale fiscale stimuli op het gebied van de energiebesparing in de woning** **4**
- **Nieuwe procedures voor de teruggave van btw-kredieten** **8**
- **Interimdividend of tussentijds dividend?** **10**

begeven en zelfs in afwezigheid van de schuldenaar kan overgaan tot het horen van personen.

Aangeboden instrumentarium

De wet is vernieuwend in die zin dat ze het instrumentarium uitbreidt dat bedrijfsleiders wordt aange-reikt om hun onderneming weer vlot te trekken. De in moeilijkheden verkerende schuldenaar kan uit de volgende mogelijkheden kiezen:

- Hij kan (zelfs mondeling) de rechtbank verzoeken een *ondernemingsbemiddelaar* (artikel 13) aan te stellen. Deze aanstelling is niet onderworpen aan specifieke maatregelen van openbaarmaking. Conform de alternatieve vormen van geschillenbeslechting (ADR) zal de ondernemingsbemiddelaar zonder toegenomen formalisme de reorganisatie van de onderneming kunnen bevorderen.
- Hij kan een *minnelijk akkoord* (artikel 15) sluiten met bepaalde of alle schuldeisers met het oog op de gezondmaking van zijn financiële toestand. De partijen komen vrijelijk de modaliteiten van dit akkoord overeen, dat niet bindend is voor derden. Voor zover het akkoord op de griffie van de bevoegde handelsrechtbank wordt neergelegd en met het doel van de wet strookt, kan de uitvoering ervan tijdens de verdachte periode achteraf niet meer in twijfel worden getrokken. Het akkoord mag, maar moet niet, aan derden worden meegedeeld.
- Hij kan het akkoord van de schuldeisers over een *gerechtelijk reorganisatieplan* verkrijgen (artikel 16). Met deze procedure van gerechtelijke reorganisatie kan aan de schuldenaar een opschorting van maximaal zes maanden met mogelijkheid van verlenging worden toegekend om:
 - ofwel het aangaan van een *minnelijk akkoord tot reorganisatie mogelijk te maken* (artikel 43), waarvoor de handelsrechter een gematigd uitsstel voor de betaling kan vaststellen (artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek). De betalingen die de schuldenaar in deze context doet, zullen in geval van een later faillissement niet «niet-tegenstelbaar» kunnen worden verklaard,

omwille van het feit dat ze in de verdachte periode zijn gedaan;

- ofwel tot een *gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord* conform de artikelen 44 tot 58 te kunnen komen. In dit kader zullen alle schuldeisers hun vorderingen moeten indienen. Eventuele betwistingen zullen door de rechtbank worden onderzocht. Gedurende de periode van opschorting gaat de schuldenaar over tot de uitwerking van het reorganisatieplan, waarvan de maximumtermijn van uitvoering wordt verlengd tot vijf jaar (en niet langer twee zoals voordien). Het plan geeft de voorgestelde betaaltermijnen en verminderingen op de schuldvorderingen (in kapitaal en/of interest) aan. Dit plan moet worden goedgekeurd door de meerderheid van de schuldeisers, waarbij de helft van de niet-betwiste en voorlopig aanvaarde schuldvorderingen vertegenwoordigd moet zijn. Met andere woorden: het volstaat dat het plan wordt goedgekeurd door één schuldeiser die meer dan de helft van het passief vertegenwoordigt;
- ofwel een *overdracht onder gerechtelijk gezag* mogelijk te maken van het geheel of een deel van de onderneming en haar activiteiten, en dat aan één of meer derden. Op verzoek van de schuldenaar maar ook in bepaalde hypothesen van eender welke belanghebbende derde (daarin begrepen het Openbaar Ministerie) kan de rechtbank de overdracht van de onderneming aan een derde bevelen, eventueel zonder de instemming van de schuldenaar. Bijzondere bepalingen beschermen de rechten van de werknemers. Indien het niet de schuldenaar is, dan gaat de gerechtelijke mandataris zelf over tot de verrichtingen en het onderhandelen over de overdracht, onder het toezicht van de gedelegeerde rechter die er verslag over zal uitbrengen. Het vonnis dat de overdracht beveelt, kan eveneens een aanvullende opschorting van maximaal zes maanden toekennen. Wanneer de overdracht onder gerechtelijk toezicht betrekking heeft op een onroerend goed of een handelszaak, dan kan de schuldeiser die een hypotheek of een pand

op dat fonds bezit, de rechter verzoeken een minimumprijs voor verkoop vast te leggen.

Procedurale aspecten

Het verzoek tot gerechtelijke reorganisatie mag een eigen doel beogen voor elke activiteit of gedeelte van een activiteit van de in moeilijkheden verkerende onderneming.

Wanneer de zaak eenmaal bij haar aanhangig is gemaakt, kan de rechtbank (zonder daartoe verplicht te zijn) een gerechtelijk mandataris aanstellen om de schuldenaar bij de reorganisatie te begeleiden. In dit opzicht heeft de wet niet meer de functie van «commissaris inzake opschorting» hernomen, waarvan de kostprijs heel wat ondernemingen in moeilijkheden ontmoedigde. Daarentegen stelt de wet de functie van «gedelegeerd rechter» (beroepsrechter of rechter in handelszaken) in. Hij zal aan de rechtbank verslag uitbrengen over de ontvankelijkheid en gegrondheid van het verzoek tot gerechtelijke reorganisatie en zal de situatie van de schuldenaar opvolgen, waarbij hij zal waken over de naleving van de wet.

Zolang de rechtbank geen uitspraak heeft gedaan over het verzoekschrift tot gerechtelijke reorganisatie, ongeacht de vraag of de vordering werd ingeleid of het middel van tenuitvoerlegging aangevat voor of na de neerlegging van het verzoekschrift, kan de schuldenaar niet failliet worden verklaard (of gerechtelijk ontbonden worden). Evenmin kunnen roerende of onroerende goederen van de schuldenaar ten gelde worden gemaakt als gevolg van de uitoefening van een middel van tenuitvoerlegging. Uitgezonderd de kosteloze borgen kunnen medeschuldenaars en borgstellers altijd worden vervolgd.

Indien is vastgesteld dat kennelijke en grove tekortkomingen de continuïteit van de onderneming in gevaar brengen, kan de voorzitter van de rechtbank van koophandel op verzoek van elke belanghebbende en volgens de vormvoorschriften van het kort geding een gerechtelijk mandataris aanstellen. De voorzitter bepaalt de modaliteiten van diens tussenkomst.

De door de rechtbank toegekende opschorting, die schuldvorderingen betreft die ontstaan zijn vóór het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorgani-

satie opent of die uit het verzoekschrift of in het kader van de procedure genomen beslissingen volgen (de «schuldvorderingen in de opschorting»), maakt geen einde aan de lopende overeenkomsten, en dit ongeacht enige andersluidende contractuele bepaling. Anderzijds kan de schuldenaar beslissen voor de duur van de opschorting niet langer bepaalde lopende contracten (uitgezonderd arbeidscontracten) uit te voeren, op voorwaarde dat zulke opschorting van het contract in overeenstemming met de doelstellingen van de wet is.

Schuldvorderingen die betrekking hebben op overeenkomsten met opeenvolgende prestaties, zijn niet onderworpen aan opschorting in de mate dat ze betrekking hebben op prestaties die verricht zijn nadat de procedure open is verklaard (bv. huurschulden). De wet detailleert eveneens de gevolgen die van toepassing zijn op «boedelschulden» en op de compensatie tussen wederzijdse schuldvorderingen.

In het geval dat de schuldenaar een rechtspersoon is, kan de rechtbank aan het einde van de procedure tot reorganisatie bevelen dat de algemene vergadering moet worden bijeengeroepen met op de agenda de ontbinding van de vennootschap. De natuurlijke persoon wiens onderneming in haar geheel is overgedragen, kan door de rechtbank ontlast worden van de schulden die bestaan op het ogenblik van het vonnis dat deze overdracht beveelt, indien deze persoon ongelukkig en te goeder trouw is. Wanneer de schuldenaar ontlast is, kan hij niet langer door zijn schuldeisers vervolgd worden. De ontlasting komt de medeschuldenaars en de persoonlijke zekerheidstellers niet ten goede, onverminderd de toepassing van de nieuwe regels betreffende de kosteloze borgen.

Besluit

De wet betreffende het gerechtelijk akkoord had destijds heel wat hoop gewekt. Die was echter snel vervlogen als gevolg van meer bepaald de houding van bepaalde schuldeisers. De recente reglementering, die het principe van de tweede kans met toepassing op zakelijke activiteiten huldigt, is meer dan de weergave van de nieuwe semantische benadering van de wetgever. Ze corrigeert en verheldert ook een reeks van vroegere problemen.

Ondernemingen die het waard zijn te worden gered, moeten worden gered. In dit perspectief is het essentieel dat de activiteiten die gered kunnen worden objectief worden bepaald. De rol die de kamers voor handelonderzoek en de rechtbanken van koophandel hierin spelen is daarom des te belangrijker. Wanneer deze diagnose eenmaal juist is gesteld, impliceren de opstelling en de uitvoering van het reorganisatieplan niet langer noodzakelijkerwijs de begeleiding door een beroepsbeoefenaar, zoals de commissaris inzake opschorting. Gezien de toenemende complexiteit van de reglementering en de uiteenlopende belangen die hiermee gemoeid zijn, kan men zich echter

afvragen in hoeverre de in moeilijkheden verkerende koopman of een noodlijdende kmo in werkelijkheid de mogelijkheid zal hebben om in zijn eentje over te gaan tot de eigen reorganisatie. Tot slot dit nog: het is best mogelijk dat het door de wetgever gewenste nieuwe evenwicht binnenkort zijn vuurproef zal ondergaan (en dus zijn toekomstige oriëntatie zal kennen) naar aanleiding van complexe dossiers die verband houden met de financiële luchtbel.

Guy Rulkin
Everest

De federale fiscale stimuli op het gebied van de energiebesparing in de woning

1. Inleiding

In deze tijden van energieprijsstijgingen en veelvuldige waarschuwingen voor de klimaatopwarming, is er nood aan milieubewustheid.

Maar iedereen weet dat milieubesparingen vaak investeringen vergen, waarvan het effect niet noodzakelijk meteen in de geldbeugel wordt gevoeld en dat, om de milieugevoelige snaar van de burger te beroeren en sommigen aan te sporen om de stap te zetten, niets boven fiscale stimuli gaat.

De federale wetgever heeft dat inderdaad goed gezien en het Wetboek van de Inkomstenbelastingen bevat voortaan een hele reeks specifieke bepalingen ter zake. Het is van die bepalingen dat dit artikel een overzicht wil geven⁽¹⁾⁽²⁾.

(1) Wegens de beperkte ruimte die ons is toegemeten, is het niet mogelijk om hier de op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk vlak genomen fiscale maatregelen te bespreken. Onthoud enkel dat ze bestaan en dat het zeer nuttig is dienaangaande inlichtingen in te winnen alvorens energiebesparende onroerende werkzaamheden aan te vatten, vooral omdat de toekenningsvoorwaarden van de premies variëren naargelang de plaats waar het gebouw gelegen is.

(2) Omdat deze materie snel evolueert, wijzen we de lezer erop dat dit artikel uitgaat van de stand van de teksten op 1 januari 2009.

2. Belastingvermindering voor energiebesparende uitgaven

Overeenkomstig artikel 145²⁴ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (hierna WIB 1992) wordt aan de belastingplichtige een belastingvermindering verleend wanneer hij werken uitvoert met het oog op:

- het onderhoud of de vervanging van een stookketel;
- de installatie van een systeem van waterverwarming door middel van zonne-energie;
- de plaatsing van zonnecelpanelen;
- de plaatsing van uitrustingen voor geothermische energieopwekking;
- de plaatsing van dubbele beglazing;
- de isolatie van daken;
- de plaatsing van een warmteregeling van een installatie van centrale verwarming door middel van thermostatische kranen of door een kamerthermostaat met tijdsinschakeling;

- de opstelling van een energie-audit;

dat alles in een woning waarvan de belastingplichtige eigenaar, bezitter⁽³⁾, erfpachter, opstalhouder, vruchtgebruiker of huurder is.

De belastingvermindering bedraagt 40 % van de gedane uitgave, met een maximum van 2 000 euro per woning (voor aanslagjaar 2009 is het geïndexeerd bedrag 2 650 euro).

Wanneer de uitgave betrekking heeft op de plaatsing van zonnepanelen of zonnecelpanelen, blijft de belastingvermindering 40 % bedragen, maar met een maximum van 2 600 euro (voor aanslagjaar 2009: 3 440 euro) per woning.

De voorwaarden om voor de vermindering in aanmerking te komen zijn de volgende:

- de werken moeten worden uitgevoerd door een geregistreerd aannemer⁽⁴⁾ en de door die aannemer uitgereikte factuur moet voldoen aan de vormvereisten van artikel 63¹¹ van het KB/WIB 1992;
- de gewestelijke wetgeving die van toepassing is op de ruimtelijke ordening of de oprichting van gebouwen moet worden nageleefd⁽⁵⁾;
- het gebouw moet bestemd zijn voor bewoning;
- de uitgaven mogen niet in aanmerking genomen zijn als ten name van de belastingplichtige aftrekbare beroepskosten noch recht geven op de investeringsaftrek;
- de belastingplichtige moet bij zijn belastingaangifte het origineel of een voor eensluidend verklaard afschrift van de facturen en het betalingsbewijs van de erop vermelde bedragen voegen.

(3) Volgens de specifieke rechtspraak ter zake is een wettige samenwonende geen bezitter, wanneer hij zich niet gedraagt als de eigenaar van het goed dat hij betreft. Bijgevolg heeft hij geen recht op de belastingvermindering (cf. Rb. Luik, 26 juni 2006, bevestigd door het Hof van Beroep van Luik, 2 juni 2007, www.fiscalnet.be).

(4) Die hoedanigheid wordt beoordeeld op de dag van de afsluiting van het aannemingscontract, overeenkomstig artikel 63¹¹, §1 van het KB/WIB 1992.

(5) Zo moeten, bij wijze van voorbeeld, de vensterramen die geplaatst worden in het Waalse Gewest voorzien zijn van een specifiek verluchtings-systeem.

Merk op dat de federale belastingaftrek kan samen-gevoegd worden met de eventuele financiële tus-senkomsten van andere overheden (zoals Gewesten, provincies en gemeenten), alsook, in voorkomend geval, met het verlaagd btw-tarief voor renovatiewer-ken. De aftrek kan ook worden samengevoegd met de aftrek voor enige woning («*woonbonus*»).

Indien het gebouw toebehoort aan belastingplichti-gen die gezamenlijk worden belast, wordt de ver-mindering evenredig omgedeeld in functie van:

- het aandeel van elk der echtgenoten in het kada-straal inkomen van die woning, voor de echtgeno-ten die eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker zijn;
- het belastbaar inkomen van elk der echtgenoten ten opzichte van de som van de belastbare in-komsten van de beide echtgenoten, voor echtge-noten die huurder zijn.

3. Belastingvermindering voor de bouw van een passiefhuis of de verbouwing van een huis tot passiefhuis

De belastingplichtige die beslist om een passiefhuis te bouwen (of nieuw aan te kopen) of een bestaand gebouw tot een passiefhuis te verbouwen, kan aan-spraak maken op een bijzondere belastingvermin-dering die eveneens door artikel 145²⁴ WIB 1992 wordt beoogd en ingevoerd werd door de wet van 27 april 2007.

De vermindering wordt alleen verleend aan de eige-naar, bezitter, erfpachter of opstalhouder⁽⁶⁾. Ze be-draagt 600 euro (790 euro voor aanslagjaar 2009) en wordt verleend gedurende tien opeenvolgende belastbare tijdperken⁽⁷⁾ vanaf het belastbaar tijdperk waarin is vastgesteld dat de woning een passiefhuis is.

(6) In tegenstelling tot de energiebesparende uitgaven, waarop ook de vruchtgebruiker en de huurder aanspraak maken. Dat wordt ongetwij-feld verklaard door het feit dat laatstgenoemden niet het recht hebben om een goed waarvan ze slechts tijdelijk het genot hebben te bouwen of zo grondig te verbouwen.

(7) Wanneer de belastingplichtige niet langer eigenaar, bezitter, erfpachter of opstalhouder is voor het verstrijken van de termijn, wordt de verminde-ring niet meer verleend vanaf het aanslagjaar waarvoor wordt vastgesteld dat de voorwaarde niet meer vervuld is. De toestand wordt beoordeeld op de laatste dag van het belastbaar tijdperk.

De belastingplichtige moet dus een bijzonder certificaat afleveren. Het model daarvan is vastgesteld bij koninklijk besluit en het certificaat wordt uitgereikt door een door de Koning erkende instelling of een gelijkwaardige instelling die gevestigd is in de Europese Economische Ruimte. Deze instelling stelt de Federale Overheidsdienst Financiën in kennis van de uitreiking ervan⁽⁸⁾.

De wet definieert een passiefhuis als een woning die gelegen is in België of een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte⁽⁹⁾ en die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° de totale energievraag voor ruimteverwarming en koeling moet beperkt blijven tot 15 kWh/m² geklimatiseerde vloeroppervlakte;
- 2° bij een luchtdichtheidsproef (overeenkomstig de norm NBN EN 13829) met een drukverschil tussen binnen- en buitenomgeving van 50 Pascal, is het luchtverlies niet groter dan 60% van het volume van de woning per uur (n50 niet groter dan 0,6/uur).

De wet eist niet dat het om de enige woning van de belastingplichtige gaat en de vermindering kan bijgevolg op een tweede (zelfs in het buitenland gelegen, tenminste indien deze zich binnen de Europese Economische Ruimte bevindt) verblijfplaats worden toegepast.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de vermindering evenredig omgedeeld in functie van het aandeel van elk der echtgenoten in het kadastraal inkomen van die woning. Wanneer het passiefhuis aan meerdere afzonderlijk belaste belastingplichtigen toebehoort, wordt de vermindering aan elke belastingplichtige toegekend, evenredig met

(8) De lijst van de erkende instellingen is opgenomen in artikel 63^{1bis} van het KB/WIB 1992.

(9) Let op het uitzonderlijk karakter van de maatregel die een vermindering toestaat op de Belgische belasting voor een in een andere staat gelegen gebouw dat aan zijn eigen belastingstelsel is onderworpen.

het gedeelte van elke belastingplichtige in het kadastraal inkomen van die woning⁽¹⁰⁾.

4. Beoordeling van het stelsel

Sinds de invoering van de eerste maatregelen inzake energiebesparende uitgaven, heeft de wetgever het spectrum ervan gestadig uitgebreid.

Eerst werd het bedrag van de belastingaftrek verviervoudigd⁽¹¹⁾, en vervolgens werd het voordeel van de aftrek uitgebreid tot de huurders.

De wil van de wetgever om energiebesparingen te bevorderen blijkt duidelijk uit het feit dat de vermindering kan samengevoegd worden met elke andere maatregel met hetzelfde doel, maar ook uit het feit dat de vermindering voor een bedrag van 2 000 euro (2 650 euro voor aanslagjaar 2009) voor elk woonhuis wordt verleend. De vermindering voor passiefhuis wordt zelfs voor buiten onze grenzen gelegen gebouwen verleend.

Toch is de regeling niet perfect en vertoont ze, onzes inziens, twee zwakheden:

1. De vermindering voor energiebesparende uitgaven wordt slechts één enkele keer verleend, terwijl het net uitgaven betreft waarvan het belang mettertijd tot uiting komt.

Wanneer de belastingplichtige beslist om een nieuw woonhuis te bouwen, zal hij, meestal, in de loop van een zelfde belastbaar tijdperk, een aanzienlijk budget besteden aan:

- de plaatsing van dubbele beglazing;
- de plaatsing van een nieuwe stookketel;
- de plaatsing van dakisolatie.

Aangezien de vermindering beperkt is tot 2 000 euro per aanslagjaar, kan het de betrokken belas-

(10) Wanneer het gebouw in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte is gelegen en geen kadastraal inkomen heeft, wordt de omkering gedaan op basis van de werkelijke huurwaarde van het goed (*cf. Fiscooloog*, nr. 1072, p. 8).

(11) Evenwel beperkt tot 40% van de werkelijk door de belastingplichtige gedane uitgaven.

tingplichtige niet genoeg worden aanbevolen om zijn uitgaven te spreiden in de tijd (zeker wanneer de bouw over meer dan één aanslagjaar is gespreid), omdat hij, in dergelijk geval, voor elk aanslagjaar aanspraak maakt op de vermindering, uiteraard steeds mits de voorwaarden zijn vervuld⁽¹²⁾.

Dat belet echter niet dat een bijzondere regeling voor nieuwbouw meer dan welkom zou zijn. Daardoor zou feitelijke discriminatie kunnen worden vermeden tussen de belastingplichtige die een nieuwbouw aanvat en de belastingplichtige die een gebouw renoveert en alsdanig de werkzaamheden kan plannen om ten volle van de belastingvermindering te kunnen genieten.

2. Aangezien het een belastingvermindering betreft, kunnen alleen degenen die effectief een belastingdruk ondergaan en ten belope daarvan ervan genieten.

Degenen die geen inkomsten hebben of wier inkomsten, door toepassing van de regels inzake de berekening van de belasting, niet voldoende worden belast, kunnen er dus niet van profiteren.

Vlaanderen heeft dat goed begrepen. Bij besluit van 9 mei 2008 van de Vlaamse Regering⁽¹³⁾ werd immers een premiestelsel voor energiebesparende investeringen ten gunste van personen die geen belasting betalen ingesteld.

Zonder dieper op deze maatregel in te gaan, wat de opzet van dit artikel trouwens zou overstijgen, willen we toch melden dat het een tijdelijke maatregel betreft⁽¹⁴⁾, met aangepaste grond- en vormvoorwaarden, die enkel betrekking heeft op in Vlaanderen gelegen gebouwen.

Dienaangaande wijzen we erop dat er tal van gewestelijke, provinciale en zelfs gemeentelijke premies zijn die tegen andere voorwaarden en onder andere vormen worden verleend die helemaal niet

(12) De Minister heeft uitdrukkelijk verklaard dat het zo kan verlopen.

(13) Gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 10 juni 2008, p. 29111.

(14) Tot uitputting van het voorziene budget (5 miljard euro) en onder voorbehoud dat het budget wordt bijgesteld.

in verband staan met de omvang van het belastbaar inkomen van de aanvrager.

Afgezien van het hiervoor geformuleerde dubbele voorbehoud kunnen we uiteraard niet anders dan de initiatieven van de federale wetgever toejuichen, in het bijzonder de initiatieven met het oog op energiebesparing in het domein van de woonhuizen die verantwoordelijk blijven voor een aanzienlijk deel van de luchtvervuiling.

Actueel: de Economische Herstelwet van 27 maart 2009 werd gepubliceerd in het Staatsblad van 7 april 2009.

In verband met de door dit artikel beoogde materie voorziet deze wet in:

- een interestbonificatie van 1,5% voor door natuurlijke personen aangegane leningen met het oog op de financiering van energiebesparende investeringen⁽¹⁵⁾ en een belastingvermindering van 40% op de interesten na aftrek van de bonificatie⁽¹⁶⁾;
- de uitbreiding van de belastingaftrek tot uitgaven voor de isolatie van muren en vloeren⁽¹⁷⁾;
- de mogelijkheid om de belastingvermindering over te dragen (op de drie daaropvolgende aanslagjaren en zonder het grensbedrag per belastbaar tijdperk te overschrijden), mits de uitgaven betrekking hebben op een sinds vijf jaar betrokken gebouw⁽¹⁸⁾;
- wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, de herinvoering van de evenredige omdeling van de belastingvermindering voor ener-

(15) Artikel 2, van toepassing vanaf 1 januari 2009 op grond van artikel 6, voor leningovereenkomsten die worden gesloten vanaf 1 januari 2009 tot en met 31 december 2011.

(16) Artikel 4, 5°, van toepassing op interesten gedragen vanaf 1 januari 2009, op grond van artikel 6.

(17) Artikel 4, 1°, van toepassing op de in 2009 en 2010 gedane uitgaven, op grond van artikel 6.

(18) Artikel 4, 2°, van toepassing vanaf aanslagjaar 2010, op grond van artikel 6.

giebesparende uitgaven over de inkomsten van elke echtgenoot⁽¹⁹⁾⁽²⁰⁾;

- wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, de evenredige omdeling van de belastingvermindering voor een passiefhuis over de inkomsten van elke echtgenoot⁽²¹⁾⁽²²⁾;
- de mogelijkheid om een terugbetaalbaar belastingkrediet te bekomen, wanneer de door het

Wetboek voorziene verminderingen geheel of ten dele geen aanleiding geven tot een daadwerkelijke belastingvermindering bij de belastingplichtige⁽²³⁾⁽²⁴⁾.

Olivier ROBUINS
Advocaat aan de Balie van Luik
Advocatenkantoor HERVE

Nieuwe procedures voor de teruggave van btw-kredieten

Met het oog op een vereenvoudiging van de administratieve procedures is de procedure voor de teruggave van de creditsaldi van btw-rekeningen-courant op 1 april 2009 gewijzigd.

Oude procedure

Elke belastingplichtige die houder was van een rekening-courant en een teruggave wenste van de tegoeden op die rekening-courant, bekwam deze teruggave rechtstreeks op een rekening bij de Bank van de Post of op een rekening bij een financiële instelling aan wie hij volmacht had gegeven. Daarvoor gebruikte hij het formulier «Volmacht-Herroeping van volmacht» (formulier nr. 690).

Bij het verstrijken van elk kalenderkwartaal werd door de financiële instellingen aan het Centrum voor Informatieverwerking (CIV) een bestand bezorgd dat een lijst bevatte van de belastingplichtigen die hun tijdens dat kwartaal een nieuwe of gewijzigde volmacht hadden bezorgd. De nieuwe of gewijzigde volmachten hadden uitwerking bij het verstrijken van het kalenderkwartaal waarin de gegevens door het CIV werden ontvangen.

(19) Artikel 4, 3°, van toepassing vanaf aanslagjaar 2010, op grond van artikel 6.

(20) Deze tekst werd in de wet van 27 december 2005 bij onachtzaamheid opgeheven.

(21) Artikel 4, 4°, van toepassing vanaf aanslagjaar 2010, op grond van artikel 6.

(22) Tot dusver gebeurde de omdeling in functie van het aandeel van elk der echtgenoten in het kadastraal inkomen van het gebouw.

De teruggaven die plaatsvonden via een financiële instelling (behalve die via de Bank van de Post) werden globaal uitgevoerd op een door die instelling aangeduid rekeningnummer. De instelling herverdeelde vervolgens het globale bedrag onder alle begunstigde belastingplichtigen waarvoor ze een mandaat had.

Huidige procedure

Vanaf 1 april 2009 is de procedure voor de teruggave van de tegoeden op de rekening-courant gewijzigd. De teruggaven van de creditsaldi zullen immers rechtstreeks door de administratie op de rekeningnummers van de belastingplichtigen gestort worden (zoals dit momenteel al het geval is voor de belastingplichtigen die hun teruggaven ontvingen op een rekening bij de Bank van de Post).

De financiële instellingen moeten de administratie op de hoogte brengen van de rekeningnummers in SEPA-formaat (BIC + IBAN) van de volmachten die hen door de belastingplichtigen werden toegekend. Dit werd geregeld via een protocol dat in de loop van de maand januari 2009 werd ondertekend door FEBELFIN (als vertegenwoordiger van de financiële instellingen) en de FOD Financiën.

(23) Artikel 5, B, van toepassing op de in 2009 en 2010 gedane uitgaven, op grond van artikel 6.

(24) Wat tegemoet zou kunnen komen aan de kritiek, volgens welke het belastingverminderingstelsel enkel ten goede komt aan belastingplichtigen die werkelijk de Belgische inkomstenbelasting ondergaan.

De nieuwe procedure kan als volgt worden samengevat:

De btw-belastingplichtigen moeten geen formulieren nr. 690 meer bij de Bank van de Post noch bij de financiële instellingen indienen; ze stellen de administratie rechtstreeks op de hoogte van het rekeningnummer waarop zij de teruggave wensen te ontvangen, en wel als volgt:

- nieuwe belastingplichtigen gebruiken het aangepaste formulier 604A;
- belastingplichtigen die hun rekeningnummer willen wijzigen of die niet bij de start van de activiteit een rekeningnummer hebben meegedeeld, gebruiken hiervoor het aangepaste formulier 604B;
- het aanvraagformulier e-604A wordt eveneens herzien en een nieuw aanvraagformulier e-604B zal ook beschikbaar zijn.

Deze nieuwe formulieren 604A en 604B en de bijbehorende toelichtingen zullen te verkrijgen zijn op de btw-controlekantoren en de ondernemingsloketten.

Vanaf 1 april 2009 zullen de volmachtformulieren niet langer worden verdeeld.

De wijziging van een rekeningnummer zal in principe worden aangepast in het «teruggave»-bestand in de maand die volgt op de ontvangst van het formulier 604B.

Voorbeeld:

Een maandelijkse indiener die houder is van een vergunning tot maandelijkse teruggave, dient op 20 september 2009 zijn periodieke aangifte van augustus 2009 in. Via deze aangifte vraagt hij de teruggave van zijn belastingtegoed. Tegelijkertijd deelt hij de wijziging van zijn rekeningnummer mee door middel van een formulier 604B.

De wijziging van het rekeningnummer in het «teruggave»-bestand zal begin oktober 2009 ingaan en de via deze periodieke aangifte gevraagde teruggave van het tegoed zal al worden uitgevoerd op het nieuwe rekeningnummer.

De belastingplichtige moet een rekeningnummer opgeven van eender welk SEPA-land en moet in principe houder zijn van dat rekeningnummer.

Het ministerieel besluit nr. 9 van 22 februari 1999 dat de huidige volmachtprocedure regelt, wordt afgeschaft en de koninklijke besluiten nr. 4, 10 en 31 worden aan de nieuwe procedure aangepast.

In de loop van de maand mei 2009, en nadat de financiële instellingen alle volmachten die ze bezitten hebben overgedragen, zal elke belastingplichtige die er een rekeningnummer bij heeft voor de teruggave van de btw-tegoeden, vanwege de administratie een schrijven ontvangen dat hem inlicht over de nieuwe procedure. Deze brief zal bovendien het rekeningnummer hernemen dat door de gevolmachtigde financiële instelling werd meegedeeld en zal de belastingplichtige toelaten om, indien nodig, per ommegaande aan het btw-controlekantoor de verkregen informatie recht te zetten (rekeningnummer en naam van de titularis).

De laatste teruggaven die volgens de huidige procedure zullen gebeuren, zullen de teruggaven zijn die voortvloeien uit:

- aangiften met betrekking tot het eerste kwartaal 2009 of de maand maart 2009 (zonder vergunning voor maandelijkse teruggave). Deze teruggaven zullen uiterlijk eind juni 2009 worden uitgevoerd.
- aangiften met betrekking tot de maand maart 2009 met vergunning voor maandelijkse teruggave. Deze teruggaven zullen uiterlijk eind mei 2009 worden uitgevoerd.

Bron: KB van 14 april 2009 en MB van 15 april 2009 (B.S. 17 april 2009, 2e ed.)

Michel Ceulemans
Lid van de Stagecommissie BIBF

De begrippen «interimdividend» en «tussentijds dividend» zijn onlangs aan bod gekomen in een advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen. Het CBN-advies nr. 133-5 (intussen hernummerd in 2009/1) van 14 januari 2009 vervangt het advies 118-1 en is erop gericht om een interimdividend te onderscheiden van een tussentijds dividend. Begrippen die in de praktijk nogal eens door elkaar worden gebruikt.

1. Interimdividenden

Het kan nuttig zijn er eerst nog eens op te wijzen dat het Wetboek van Vennootschappen (W.Venn.) alleen naamloze vennootschappen (en commanditaire vennootschappen op aandelen) toestaat een interimdividend uit te keren.

Besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid mogen dus NIET overgaan tot het uitkeren van interimdividenden, d.w.z. dividenden die worden toegewezen VOOR het einde van het lopende boekjaar, en onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan, en middels de voorafgaande toestemming van de algemene vergadering (die deze mogelijkheid specifiek in de statuten van de vennootschap moet hebben ingeschreven).

Voor een BVBA bestaat de enige manier om te anticiperen op een dividend erin een kortere termijn vast te stellen voor het eerste boekjaar van de vennootschap ... of de termijn van het boekjaar, in het geval van een reeds bestaande vennootschap, te verkorten.

Het artikel 618 W.Venn. geeft de voorwaarden die van toepassing zijn voor de toekenning van een interimdividend door een naamloze vennootschap:

- 1) **De statuten** moeten de raad van bestuur toestaan zulke voorschotten uit te keren.
- 2) Er moet een uitkeerbare winst in de zin van het artikel 617 W.Venn. zijn. (Dit is in elk geval wat de CBN aanbeveelt; en meer bepaald de nog niet afgeschreven oprichtingskosten moeten worden afgetrokken).

3) De uitkering mag enkel worden gedaan op de winst van het lopende boekjaar, in voorkomend geval verminderd met het overgedragen verlies of vermeerderd met de overgedragen winst, zonder onttrekking aan de reserves die volgens een wettelijke of statutaire bepaling zijn of moeten worden gevormd. Het is dus niet toegestaan de reserves, zelfs al zijn ze beschikbaar, aan te wenden om een interimdividend uit te keren. Deze passage die het aanwenden van de wettelijke of onbeschikbare reserve verbiedt, maakt het geenszins mogelijk een voorafname op de beschikbare reserves uit te voeren. Het komt niet de raad van bestuur toe te beslissen over de uitkering van dit bestanddeel van het eigen vermogen (Tas R., Winstuitkering, kapitaalvermindering en -verlies in NV en BVBA, *Biblo*, 2003, p. 182-183, nr. 249).

4) De beslissing om een interimdividend uit te keren mag niet plaatsvinden:

- eerder dan zes maanden na de afsluiting van het voorgaande boekjaar; en
- nadat de jaarrekening over dat boekjaar is goedgekeurd.

5) Na een eerste interimdividend mag tot een nieuwe uitkering niet eerder worden besloten dan drie maanden na het besluit over het eerste interimdividend.

6) De beslissing om een interimdividend uit te keren moet worden genomen na inzage van een verificatieverslag dat is opgesteld door de commissaris (indien er een werd benoemd) en dat de staat van activa en passiva samenvat, waarbij wordt vastgesteld dat er voldoende winst is. Deze staat mag niet langer dan twee maanden vóór de datum van de beslissing opgesteld zijn.

Het bedrag van de voorschotten dat het bedrag van het eerder door de algemene vergadering vastgestelde dividend overstijgt, moet worden beschouwd als een bedrag dat in aanmerking komt als voorschot op het volgende dividend.

Opmerking: in de praktijk mogen slechts twee interimdividenden worden toegekend in de loop van een *gewoon* boekjaar (van twaalf maanden):

- gedurende de eerste zes maanden van het boekjaar is geen enkele uitkering toegestaan;
- een eerste dividend mag bijvoorbeeld in de zevende maand van het boekjaar worden uitgekeerd;
- een tweede dividend kan dan uiterlijk in de tiende maand worden uitgekeerd;
- het is onmogelijk een nieuw dividend uit te keren indien het boekjaar twaalf maanden telt aangezien men moet wachten tot een hypothetische dertiende maand die er nooit zal komen (die komt de facto overeen met de eerste maand van het boekjaar, maar daarin is geen uitkering toegestaan).

Sancties:

- Elke uitkering in strijd met de hierboven vermelde artikelen moet door de aandeelhouder die haar heeft ontvangen, worden terugbetaald indien de vennootschap bewijst dat de aandeelhouder wist dat de uitkering te zijnen gunste in strijd met de voorschriften was of daarvan, gezien de omstandigheden, niet onkundig kon zijn.

De boekhoudkundige verwerking die de CBN aanbeveelt, is de volgende:

Bij de beslissing tot het uitkeren van een interimdividend:

694	Vergoeding van het kapitaal	
471	aan Dividenden over het boekjaar	

Bij toekenning of betaalbaarstelling van het interimdividend:

471	Dividenden over het boekjaar	
453	aan Ingehouden voorheffingen (roerende voorheffing, berekend tegen 15% of 25%)	

(Wij hebben wat door de CBN werd voorgesteld in twee posten opgedeeld: de eerste volgt op het opstellen van een aangifte 273 in de roerende voorheffing, betaalbaar binnen 15 dagen na de beslissing tot toekenning of betaalbaarstelling; de tweede kan worden vervangen door een boeking in rekening-courant – en heeft hoe dan ook geen vastgelegde uiterste termijn⁽²⁵⁾):

453	Ingehouden voorheffingen	
55	aan Kredietinstellingen	

471	Dividenden over het boekjaar	
55	aan Kredietinstellingen	

In geval van een uitkeringoverschot op de winst over het lopende boekjaar

14	Overgedragen winst [of Overgedragen verlies (-)]	
793	aan Over te dragen verlies	

2. Tussentijdse dividenden

Het tussentijds dividend – zoals in het nieuwe CBN-advies gedefinieerd – wordt ingehouden op de (beschikbare) «reserves» die voortvloeien uit de balans zoals afgesloten aan het einde van het voorgaande boekjaar.

Volgens de CBN bestaat het verschil met het «interimdividend» erin dat men niet de winst over het lopende boekjaar sinds het begin van het boekjaar in aanmerking neemt.

De CBN beveelt evenwel aan geen tussentijds dividend uit te keren tussen de datum van afsluiting van het boekjaar en de datum van goedkeuring van de jaarrekening.

In zijn arrest van 23 januari 2003 heeft het Hof van Cassatie definitief de knoop aangaande dit twistpunt doorgehakt door te beschikken dat **de algemene**

(25) De toekenning of de betaalbaarstelling van de inkomsten, in speciën of in natura, brengt de opeisbaarheid van de roerende voorheffing mee. Als toekenning wordt inzonderheid beschouwd: de inschrijving van een inkomen op een ten bate van de verkrijger geopende rekening, zelfs als die rekening onbeschikbaar is, mits de onbeschikbaarheid het gevolg is van een uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst met de verkrijger (art. 267, 2° en 3° lid 3 WIB 1992).

vergadering in de loop van het boekjaar en binnen de grenzen van het artikel 617 W.Venn (uitkeerbare winst) te allen tijde mag beslissen aan de aandeelhouders een dividend uit te keren dat wordt ingehouden op de beschikbare reserves.

Naar onze mening bepaalt deze omschrijving duidelijk dat over een tussentijds dividend noodzakelijkerwijs door de algemene vergadering moet worden beslist. Dit dividend is dan noodzakelijkerwijs definitief, ongeacht het resultaat van het boekjaar. Bovendien mag het worden ingehouden op eender welke beschikbare reserve, maar dan wel binnen de grenzen van het artikel 617 W.Venn. (uitkeerbare winst).

De door de CBN aanbevolen boekingen zijn rigoureus identiek met wat in het geval van een interimdividend wordt voorgestaan.

Bij de beslissing tot het uitkeren van een tussentijds dividend:

694	Vergoeding van het kapitaal		
471	aan Dividenden over het boekjaar		

Bij toekenning of betaalbaarstelling van het tussentijds dividend:

471	Dividenden over het boekjaar		
453	aan Ingehouden voorheffingen (roerende voorheffing, berekend tegen 15 % of 25 %)		

(Wij hebben wat door de CBN werd voorgesteld in twee posten opgedeeld):

453	Ingehouden voorheffingen		
55	aan Kredietinstellingen		
471	Dividenden over het boekjaar		
55	aan Kredietinstellingen		

3. Besluit

Een aantal punten die het CBN-advies 133-5 (2009-1) in herinnering brengt zijn interessant, maar het advies is voornamelijk nuttig omdat het preciseert dat interimdividenden door de raad van bestuur worden uitgekeerd, terwijl tussentijdse dividenden het gevolg zijn van een beslissing die de algemene vergadering neemt op een ander tijdstip dan tijdens de gewone algemene vergadering.

In beide gevallen is de CBN van mening dat de toepassing van de wetteksten beperkt blijft tot de NV, zelfs al raden bepaalde auteurs de techniek van het interimdividend aan die de algemene vergadering gebruikt in BVBA's en CVBA's. Hiertoe citeert het advies BONNE M. en VERSTAETE H., «Standpunt: Wachten hoeft niet. Over uitkeerbare winsten en voorschotten op dividend in BVBA en CVBA», *T.R.V.* 2007, p. 115-137).

Stéphane MERCIER
Erkend Boekhouder-Fiscalist

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalsysteem, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld. **Verantwoordelijke uitgever** : Maria PLOUMEN, B.I.B.F. – Legrandlaan 45, 1050 Brussel, Tel. 02/626 03 80, Fax. 02/626 03 90 e-mail : info@bibf.be, URL : http : //www.bibf.be. **Redactie** : Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, Maria PLOUMEN. **Adviesraad** : Professor P. MICHEL, Ecole d'Administration des Affaires de l'Université de Liège, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.